

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

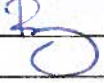

MYÖTÄLE RY

Virtaa Meskusvaaraan – hanke

Loppuraportti

MYÖTÄLE RY
Saapunut 31 / 3 20 14

LOPPURAPORTTI

Virtaa Meskusvaaraan, Meskusvaaran kylän kehittämishanke

1.1.2013 – 30.11.2013

Laskiaisrieha Noukavaaran kyläkoululla 16.2.2013

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Virtaa Meskusvaaraan – hanke

Loppuraportti

Sisällysluettelo

1Hankkeen tiedot.....	2
2Yhteenveto hankkeesta.....	2
3Raportti.....	3
3.1 Hankkeen tavoitteet.....	3
3.2Hankkeen toteutus.....	4
3.2.1Toimenpiteet.....	4
3.2.2Aikataulu.....	9
3.2.3Hankkeen resurssit.....	9
3.2.4Kustannukset ja rahoitus.....	9
3.2.5Raportointi ja seuranta.....	10
3.2.6Toteutusolelutukset ja riskit.....	11
3.3Yhteistyökumppanit.....	11
3.4Hankkeen tulokset ja vaikutukset.....	11
4Esitykset jatkotoimenpiteiksi.....	12
5Allekirjoittajat ja päiväys.....	13

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Virtaa Meskusvaaraan – hanke

Loppuraportti

1 Hankkeen tiedot

Hankkeen toteuttaja:	Meskusvaaran kyläyhdistys ry
Hankkeen nimi ja tunnus:	Virtaa Meskusvaaraan, Meskusvaaran kylän kehittämishanke Dnro 3733/3570-2012, hankkeen numero 19127
Ohjelma:	Manner-Suomen maaseudun kehittämissuunnitelma 2007-2013
Toimintalinja:	Leader Maaseutualueiden elämänlaatu ja maaseudun elinkeinoelämän monipuolistaminen
Toimenpide:	Leader-toimenpiteet linjalla 3, kylien kunnostus ja kehittäminen
Toimintaryhmä:	Myötäle ry
Kohdealue:	Kuusamo
Hankkeen toteutusaika:	1.1. -30.11.2013

2 Yhteenveto hankkeesta

Virtaa Meskusvaaraan kehittämishankkeen tarkoituksena oli edistää Meskusvaaran kyläalueen mahdollisuuksia asemoitua Kuusamon kaupungin tulevaisuuden kasvualueeksi - eläväksi kyläksi. Hankkeessa pyrittiin selvittämään kyläalueen uudisrakentamisen edellytykset, tekemään kylää tutuksi eri viestinnällisin keinoin ja turvaamaan pitkä kylä- ja koulutie.

Hankkeen tarkoituksena oli myös selvittää yhteistyössä eri toimijoiden kanssa mahdollisimman toimivat tietoliikenneyhteydet kyläalueen tarpeisiin ja kartoittaa matkailullisesti merkittävät reitit kyläläisten tarpeiden ja yrittäjyyden näkökulmasta. Hankkeen avulla pyrittiin työryhmien kanssa ideoimaan erilaisia yhdessäolomuotoja ja lisätään kaikkien kyläläisten asuin ympäristön ja Noukavaaran koulun alueen viihtyvyyttä. Tavoitteiden ja toimenpiteiden myötä päätarkoituksena oli ja tulee olemaan Noukavaaran kyläkoulun säilyttäminen.

Hankkeen tavoitteiden saavuttamiseksi perustettiin useita työryhmiä eri teemojen mukaisesti. Hankkeeseen palkattiin projektipäällikkö 15.1.2013 vastaamaan hankkeen koordinoinnista ja

Virtaa Meskusvaaraan – hanke

Loppuraportti

toteutuksesta. Projektipäällikön tukena oli myös projektiryhmä, joka seurasi hankkeen etenemistä kuukausittain ja asioiden edetessä kokouksia pidettiin tarvittaessa useammin.

Hankkeen alussa järjestettiin yhdessä Myötäle ry:n Yhteisöhautomo – hankkeen ja Noukavaaran koulun kanssa laskiaisrieha ja hankkeen esittely. Tilaisuudessa järjestettiin Tavoitetori, jossa esiteltiin kyläläisille hankkeen tavoitteita ja toteutettiin tavoitekysely. Kyselyn avulla haluttiin kuulla kyläläisten mielipiteitä ja saada toimijoita mukaan työryhmiin. Hanksuunnitelman ja kyselyn tulosten perusteella hanketta alettiin toteuttaa tavoitteiden saavuttamiseksi.

Kehittämishankkeen pääpaino oli selvitystyössä. Projektiryhmän kokouksessa sovittiin, että toimenpiteitä kunkin kuuden tavoitteen edistämiseksi tehdään rinnakkain. Merkittävin yhteistyökumppani oli markkinoinnin ja sosiaalisen yhdessäolon osalta Yhteisöhautomo -hanke. Toinen merkittävä yhteistyötaho oli Kuusamon kaupunki; kaupungin virkamiehet ja poliitikot. Yhteistyössä kaupungin kanssa selvitettiin kaavoitusasiaa, tietoliikenneyhteyksien parantamista, kylätien turvallisuutta, virkistysalueen rakentamista ja koulun alueen viihtyisyyden lisäämistä. Yhteistyö aloitettiin myös Posion Lohirannan kummikylän kanssa.

Hankkeen aikana kyläläisten panostus ja talkoohenki sai kuitenkin aikaan konkreettisia tuloksia. Koulun alueelle rakennettiin talkoovoimin Kuusamon komein ilmoitustaulu. Koulun pihalle rakennettiin myös talkoovoimin koululaisten iloksi: matalaköysirata, keinut ja kukkamukuloiden istutuslaatikot, jotka toimivat myös opetustarkoituksessa. Meskusjärven virkistysalueen rakentamiseksi saatiin Kuusamoin kaupungin maaseuturahastosta avustus ja alueen kunnostus aloitettiin syksyllä 2013.

Kylän kehittämishankkeen tuotoksena ja esiselvityksenä syntyi uusi hanke – Tietovirtaa Meskusvaaraan. Kyseisessä hankkeessa on tarkoituksena rakentaa 100/100 Mbit valokuitu laajakaista Meskusvaaraan ja Järvenpään kyläalueelle Tätä hanketta vietiin eteenpäin suurella panostuksella. Kehittämishankkeen paino siirtyi tämän projektin esiselvitykseen, kehittämiseen ja tulosten arviointiin. Lisää Järvenpään kylä.

3 Raportti

3.1 Hankkeen tavoitteet

Tavoite 1: Uudisrakentamisen edellytykset kylällä

Kylän alue on yleiskaavassa merkitty maa- ja metsätalousalueeksi. Hankkeen aikana selvitetään rakennuslupakäytäntö ja edellytykset. Lisäksi luodaan tonttipörssi ja selvitetään ekologisen rakentamisen tunnusmerkit.

Tavoite 2: Kylän sisäinen ja ulkoinen markkinointi

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Virtaa Meskusvaaraan – hanke

Loppuraportti

Kehitetään toimivat viestintäkanavat esim. nettisivut, Facebook -ryhmä, ilmoitustaulu, sähköposti kyläläisten näkökulmasta Myötälehen Yhteisöhautomo -hankkeen kanssa.

Tavoite 3: Turvallinen kylätie

Hankkeen yhtenä ja tärkeänä tavoitteena on turvata kylä/koulotie. Tavoitteena on selvittää kevyenliikenteen väylän saamisen edellytykset, ajonopeuksien alentamisen keinot, riskialueet, valaistus, koulubussin levikkeet ja yleinen pääsääntöisesti yleinen turvallisuus.

Tavoite 4: Infrastruktuurin kehittäminen, tietoliikenneyhteydet ja investoinnit kylän tarpeen näkökulmasta

Toimivan, modernin tietoliikenneyhteyden rakentaminen kylälle. Matkailua, yrittäjyyttä ja kyläläisiä palvelevien ajourien (reitistöjen) kuten hiihto-, kelkkailu-, poroajelu-, ratsastus- ja patikointireittien kartoittaminen.

Tavoite 5: Sosiaalinen yhdessäolo ja yhteenkuuluvuus

Ideoidaan kylän yhteistä toimintaa: tapahtumia, harrastepiirejä, retkiä ja vastaavia kyläläisiä yhdistäviä kanssakäymisen muotoja. Suunnitellaan yhteistä kokoontumispaikkaa ja sen rakennetta ja sijaintia. Kehitetään koulun pihapiirin viihtyvyyden lisäämistä.

Tavoite 6: Mallikylä/Teemakylä

Tavoitteena on tulevaisuudessa toimia mallikylänä/teemakylänä/kummikylänä muille alueen tulevaisuuttaan pohtiville kylille. Ajatuksena on lähteä kylätavoitteisesti luovien esimerkkien ja onnistumisien kautta innostamaan, kannustamaan myös kaverikylien toimintaa sekä selvittää muiden kylien hyviä käytäntöjä.

3.2 Hankkeen toteutus

3.2.1 Toimenpiteet

Tavoite 1: Uudisrakentamisen edellytykset kylällä

Erityisesti tämän tavoitteen saavuttamiseksi haluttiin neuvotella Kuusamon kaupungin/kaavoitusosaston kanssa. Neuvottelut käytiin 14.4.2013 (Virnasalo/Ervasti) kaavoitusarkkitehdin kanssa. Sovittiin epävirallisen kyläkaavan suunnitelmasta Noukavaaran koulun vaikutusalueen ympärille juhannukseen 2013 mennessä kaavoitusarkkitehdin toimesta. Asia ei kuitenkaan edennyt sovitulla tavalla ja kaavoitusosastolta tuli vastaus tiedusteluihimme:

"Olemme puineet Noukavaaran kyläkaavan vaihtoehtoja. Valitettavasti ne ovat olemattomat. Virallista tietä tehtävää kaavaa ei ole näköpiirissä. Epävirallinen kyläkaavakin tuntuu hankalalta. Kaupungilla ei ole työkalua hyväksyä epävirallisia kyläkaavoja. Laatiminenkin on hankalaa, koska tekijän tulisi hallita emäkiinteistön yleiskaavan mukainen mitoituksen laskenta ja joka tapauksessa luvan hakemisen yhteydessä me joudumme tekemään laskennan tasapuolisuuden säilyttämiseksi. Meillä ei myöskään löydy resurssia ryhtyä järjestelmällisesti mitoituksia laskemaan.

Tietenkin kylällä voitaisiin sopia, että esim. koulun ympäristöä kehitettäisiin ja lisärakennettaisiin mikäli maanomistajilla on halukkuutta myydä rakennuspaikkoja. Tällöin kaupunki voisi etukäteen yrittää laskea mitoituksen mukaisia rakennusoikeuksia ja arvioida liittymän paikkoja tielle."

Vastukseen haluttiin selvitystä ja kaavoitusosaston pyynnöstä kyläyhdistys lähetti Kuusamon kaupungille 4.9.2013 virallisen hakemuksen, jossa pyydettiin asian selvittämistä ja jatkotoimenpiteitä hankkeen tavoitteen saavuttamiseksi. Hakemuksella haluttiin taata kaavoituksen ja rakentamisen edellytykset kylällä kyläkaavan muodossa hakemuksessa esitetyin toimenpitein. Vastaus saatiin sähköpostitse 4.10.2013

Asiaa esiteltiin 6. 10 sunnuntain kyläkokouksessa. Sovittiin, että asiaa käsitellään tarkemmin seuraavassa projektiryhmän kokouksessa kaavoitusosaston viestin pohjalta - vastaus oheassa:

"Noukavaaran koulun ympäristöstä muutaman kilometrin suuntaansa emäkiinteistöjen rakennusoikeuden laskeminen on niin suuri työ, että siihen ei ole oikein resurssia. Sen sijaan

Virtaa Meskusvaaraan – hanke

Loppuraportti

esittäisin, että voisivatko maanomistajat itse ko. alueelta tehdä esityksen siitä, miltä kohdalta tien vaikutuspiiristä (ei mielellään 200 metriä kauemmaksi tiestä) he olisivat halukkaita myymään rakennuspaikaksi yhden tai kaksi aluetta, kooltaan n. 3500 – 5000 m². Silloin karsiutuisivat pois ne kiinteistöt, jotka eivät halua maata myydä. Kyselyllä selviäisi myyntihalukkuus alueella ja selviäisi paljonko rakennuspaikkoja voisi mahdollisesti tulla ja kuinka ne sijoittuisivat.

Kyläyhdistys tai hanke voisi tehdä alueella maanomistajakyselyn. Voimme järjestää rekisterikartan kyselyn pohjaksi. Meillä on kokemus vastikään suoritetusta vastaavasta kyselystä Nissinvaaran ja Kuontivaaran alueelta.

Kyselyn jälkeen me pääsisimme tutkimaan mitä tulokseksi saatu esitys tarkoittaisi rakennusoikeuksien suhteen ja lupamenettelyn kannalta ja voisimme pohtia sitäkin, että pystytäänkö kyläkaavaa ymppäämään johonkin kaavaan. Nythän tilanne on sellainen, että ei ole oikein välinettä pelkälle viralliselle kyläkaavalle. Myöskään ei ole vireillä alueelle sijoittuvaa yleiskaavaa.

Epävirallinen suunnitelma, jota ei hyväksytä missään, on mahdollinen. Sillä ole oikeudellista asemaa eikä vaikutusta lupamenettelyyn. Kuitenkin maanmyynti voisi perustua siihen ja tämänhetkinen rakennusoikeus ja lupamenettely olisi selvitetty valmiiksi. (Me perimme rakennusoikeusselvityksestä maanomistajalta nimellisen korvauksen.) Epävirallinen suunnitelma ei luonnollisesti vaikuta millään tavalla suunnitelman ulkopuolisten maanomistajien rakennusoikeuteen, koska rakennusoikeus perustuu mitoituslaskelmaan. Nopeat eivät pääse syömään hitaita (ellei näin ole jo käynyt, ei varmaankaan sillä suunnalla...).”

Tavoite 2: Kylän sisäinen ja ulkoinen markkinointi

Kyläyhteisön sosiaaliseen pääomaan kuuluu tärkeänä osa-alueena viestintä. Kylän viestinnässä haluttiin monikanavaiseen, kaikkia kyläläisiä kohdennettuun viestintään ja interaktiivisuuteen. Viestinnästä haluttiin kehittää avointa ja tasapuolista, jotta luottamus kylätoimintaan ja toimintakulttuuriin vahvistuisi. Tältä pohjalta hankkeen aikana lähdettiin tekemään ja muokkaamaan kylän nettisivuja yhdessä Yhteisöhautomon kanssa Google-sites pohjalle:

<https://sites.google.com/site/meskusvaara/home>. Sivujen rakenne muodostuu seuraavasti:

Etusivu

Ajankohtaista

Tapahtumat

Palvelut

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Virtaa Meskusvaaraan – hanke
Kiinteistöporssi

Loppuraportti

Sijainti

Kuvagalleria

Noukavaaran koulu

Virtaa Meskusvaaraan – hanke

Ota yhteyttä.

Sivut päätettiin julkaista, kun kaavoitus ja tonttiporssi saadaan kuntoon. Sovittiin myös, että Noukavaaran koulun johtaja yhdessä Yhteisöhautomon kanssa järjestää koulutusta ja päivittää sivuja osana opetussuunnitelmaa. Kyläyhdistykselle tehtiin kesällä 2013 talkootöillä koulun alueelle ilmoitustaulu. Kylän sähköpostiksi valittiin G-mail ja osoite: meskusvaara@gmail.com ja kylän facebook-sivuina käytetään "Meskusvaaran kyläyhdistys/Noukavaaran kyläkoulu" – ryhmää, joka on perustettu marraskuussa 2011. Kylätiedotteita jaetaan myös tarpeen tullen kylätalouksien postilaatikoihin ja kokouksista ilmoitetaan paikallisissa lehdissä.

Tavoite 3: Turvallinen kylätie

Jo vuonna 2012 tehdyn kyläkyselyn tuloksena nousi selkeästi esille huoli Meskusvaarantien turvattomuudesta. Tuloksina ovat olleet muun muassa bussipysäkkien saaminen Meskusvaarantie 11 kohdalle ja 60 kilometrin nopeusrajoitus pidennettyä aina 5-tieltä Raviradan tiehaaraan asti. Keväällä 2013 järjestetyssä uudessa kyselyssä tien turvattomuus edelleen huolestutti kyläläisiä. Hankkeen alussa lähdettiin kyselytulosten perusteella työryhmissä käymään läpi niitä tekijöitä, joilla voidaan perustella turvallisuuden lisäämistä, kun asiasta jatkossa keskustellaan. Samalla listattiin parannusehdotuksia miten turvallisuutta voidaan lisätä. Syntyneet ehdotukset haluttiin vielä kyläyhdistyksen 17.3 kokoukseen virallisesti hyväksyttäväksi ja päätettäväksi tulevaa tieliikenneturvallisuuslautakunnan 19.3 pidettävään kokoukseen.

Kyläyhdistyksen kokouksessa 17.3.2013 päätettiin seuraavaa:

Nopeusrajoituksen alentaminen 60km/tunnissa välille: alkaen Meskusvaarantie 45 B kiinteistön itäreunassa olevan vesipumppuasema – liittymästä ja jatkuen yhtenäisenä Meskusvaarantietä länteen "yleinen tie päättyy" – merkin luo Meskusjärventien risteysalueella.

Talvikunnossapito. Aurauksen parantaminen, ajallaan, myös viikonloppuisin ja tarpeesi leveäksi, jotta tiellä kulkeminen ja ajaminen eivät kohtaamistapauksissa vaarannu.

Virtaa Meskusvaaraan – hanke

Loppuraportti

Varoituliikennemerkki: Ratsastustallin Ruska Laukan kohdalle Meskusvaarantie 79 B "HEVOSIA" -merkki ja uimarannan (Rokolampi) kohdalle Meskusvaarantie 84 "UIMARANTA" ja "LAPSIA" -merkki.

Seuraavaan liikennetyöryhmän kokoukseen syksyille 2013 päätettiin kyläyhdistyksen kokouksessa ehdottaa seuraavia turvallisuutta parantavia toimenpiteitä.

Bussilevikkeiden lisääminen koululaisten ja koko liikenteen kannalta vaaralliseksi katsottuihin paikkoihin, jotka määritellään myöhemmin.

Katuvalot/valaistus Meskusvaaran alkupäähän 5 -tieltä Matkajoelle asti ja Noukavaaran koulun vaikutusalueelle.

Tieturvallisuuslautakunnan vastaus 19.3.2013: Ote pöytäkirjasta § 3, jossa nopeusrajoituksen alentamiseen ei otettu kantaa:

"Saapuneet liikenneturvallisuusaloitteet

Työryhmä käy läpi ja ottaa kantaa liikenneturvallisuusaloitteisiin.

Työryhmä: - Aloite Meskusvaaran kyläyhdistykseltä

Aloitteeseen liittyen todettiin, että hevosyrittäjää tulee tiedottaa hevosten liikkumiseen liittyvästä lainsäädännöstä. Yrittäjällä ja ratsastajalla on vastuu tiealueella liikkuvista hevosista. Hevosista ja uimarannoista ei ole liikennemerkkein varoitettu ja talvikunnossapidon laadusta on sovittu yrittäjän kanssa."

Koska asia ei edennyt toivotulla tavalla projektiryhmässä päätettiin asiasta tehdä uusi aloite seuraavassa tieturvallisuustyöryhmän 30.10.2013 kokouksessa. Aloitteeseen sisällytettävistä asioista päätettiin 6.10.2013 kyläkokouksessa seuraavasti:

Meskusvaarantien 80 km/tunnissa alueelle **nopeusrajoituksen alentaminen** talvinopeusrajoitukseen 70 km/tunnissa.

Bussilevikkeiden lisääminen koululaisten ja koko liikenteen kannalta vaaralliseksi katsottuihin paikkoihin, jotka määritellään myöhemmin.

Katuvalot/valaistus Meskusvaaran alkupäähän 5 -tieltä Matkajoelle asti ja Noukavaaran koulun vaikutusalueelle.

Liikenneturvallisuustyöryhmän 30.10.2013 kokouksessa kävivät aloitteen esittelemässä kyläaktiivi Maarit Hanhela ja hankkeen edustaja Sari Ervasti. Kokouspöytäkirjassa ei kuitenkaan ollut mitään merkintää siitä, että asiasta olisi keskusteltu tai että asiasta olisi tehty päätöksiä. Tilanne haluttiin selvittää ja asiasta lähetettiin liikenneturvallisuuslautakunnan jäsenille sähköposti 13.12.2013. Vastaus saatiin 20.12.2013 liikenneturvallisuusasiantuntija Tarja Jääskeläiseltä Pohjois-Pohjanmaan

Virtaa Meskusvaaraan – hanke

Loppuraportti

ELY-keskuksesta nopeusrajoituksen osalta, mutta muihin aloitteissa olleisiin asioihin ei otettu kantaa. Alla sähköpostivastaus:

”Hei! Nopeusrajoitusaloitteenne etenee täällä POP ELYssä normaali käytännön mukaisesti eli tienpitäjä harkitsee kevään 2014 aikana tullaanko Meskusvaarantielle asettamaan tulevana vuosina talvi- ja pimeänajan 70km/h nopeusrajoitus vai asetetaanko koko tielle pysyvä paikallinen 60km/h rajoitus. – terveisin Tarja Jääskeläinen”

Tilannetta tullaan seuraamaan ja asiaan tullaan ottamaan kantaa loppukevään kyläyhdistyksen kyläkokouksessa. Asiaa ei ehditty hankkeen aikana viedä eteenpäin.

Toinen tärkeä tieturvallisuuteen liittyvä tavoite saatiin hankkeen aikana etenemään yksityisteiden tiekuntien järjestäytymisellä ja sitä kautta teiden kunnostamisen ja parannustöiden ylläpitämiseen. Meskusvaaran 20 kilometriä pitkän tien osuudesta on noin puolet yksityistä soratietä (Meskusvaara - Peurasuo yksityistiekunta), samoin päätieltä haarautuva Palojärventie on yksityistie (Palojärven yksityistiekunta). Kyläyhdistyksen kokouksessa 17.3.2013 tuli esille yksityisteiden turvallisuus ja kunto. Kokouksessa sovittiin, että Sari Ervasti on yhteydessä Heino Ervastiin, Koillismaan yksityistieverkon kehittämishankkeen edustajaan asian edistämiseksi. Heino Ervasti/Sari Ervasti keskustelivat tiekuntien aktiivisuudesta ja niiden järjestäytymisen tarpeesta alustavalla tapaamisessa perjantaina 19.4.2013. Keskustelun pohjalta kutsuttiin tien ja teiden kunnostuksesta kiinnostuneet kyläläiset 24.4.2013 keskustelemaan asiasta. Kyseisen suunnitelupalaverin tuloksena asiat etenivät niin, että tiekunnat järjestäytyivät 6.6.2013 pidetyissä kokouksissa. Kylän kehittämishankkeen osalta asia oli loppuun käsitelty ja tiekunnat jatkavat omatoimisesti kehittämistyötä.

Tavoite 4: Infrastruktuurin kehittäminen, tietoliikenneyhteydet ja –investoinnit sekä reitistöt kylän tarpeen näkökulmasta.

Hankkeen merkittävämmäksi kylähankkeen tavoitteista nousi selvitystyö kyläalueen tietoliikenneyhteyksien parantamiseksi. Kuusamon kaupungin strategiaa lähdettiin selvittämään suhteessa valtioneuvoston tavoitteeseen ‘Laajakaista kaikille 2015’ saada nopea kaksisuuntainen 100/100 Mbit/s laajakaistayhteys kaikkiin suomalaistalouksiin vuoden 2015 mennessä. Kari Kylli ja Sari Ervasti kävivät Kuusamon kaupungin tietoliikennejohtajan Pekka Kantolan kanssa 23.4.2013 neuvottelun, jossa saatiin informaatiota kaupungin tietoliikennestrategiasta. Tapaamisessa selvisi, että tällä hetkellä kunnassa ei ole yhtään kuituverkkosuunnitelmaa avautumassa – ainakaan ennen kesää 2013. Myöskään yhtään kyläverkko – hankkeita ei ole näkyvissä. Kunnassa seurataan 3G ja 4G:n kehitystä ja käynnissä olevaa 800 MHz:n huutokauppaan.

Virtaa Meskusvaaraan – hanke

Loppuraportti

Seuraavassa vaiheessa projektiryhmässä päätettiin, että lähdetään neuvottelemaan Myötäle ry:n kanssa mahdollisuudesta saada hankerahoitusta kyläverkon esiselvityshankkeelle. Neuvotteluissa 22.5.2013 selvisi, että Pohjois-Pohjanmaan ELY -keskuksesta on tulossa kyläverkko Teema-haku ennen kesälomia ja se olisi viimeinen kyläverkko-haku tälle rahoituskaudelle 2007–2013. Jos Meskusvaaran kyläyhdistys lähtisi hakemaan ja toteuttamaan esiselvityshanketta ei ym. Teema-hakuun ehdittäisi mukaan ja seurauksena olisi, että tulevaisuudessa – esiselvityshankkeen jälkeen - ei varsinaisia kyläverkkohankkeita mahdollisesti enää rahoitettaisi. Neuvottelujen seurauksena päätettiin, että ajoituksen problematiikan vuoksi kyläyhdistys ei lähde toteuttamaan esiselvityshanketta vaan pyritään jättämään varsinainen kyläverkkohankihakemus ELY:n Teema-haun aikataulun mukaisesti. Omarahoituksen järjestäminen ja hankkeen aikainen rahoitus nousi keskustelussa kyläyhdistyksen tai mahdollisen myöhemmin perustettavan osuuskunnan suurimmaksi haasteeksi hankehakemuksen vireille saamiseksi.

Projektiryhmässä sovittiin, että Kari Kylli on yhteydessä kaupungin tietoliikennejohtajan Pekka Kantolaan ja neuvottelee alustavasti kaupungin mahdollisuudesta tulla takamaan omarahoitusosuuden hankkimiseksi tarvittavaa lainaa. Jatkotoimenpiteenä saatiin 18.6.2013 järjestettyä neuvottelut rahoituksesta Pekka Kantolan, kaupunginhallituksen puheenjohtajan Tuomo Hännisen ja valtuuston puheenjohtajan Pauli Saapungin kanssa rahoitus/takausasian eteenpäinviemiseksi kaupungille lähetetyn keskustelualoitteen pohjalta. Vaikka keskustelu oli alustava eikä päätöksiä takausasiaan vielä tehty päätettiin hanketta lähteä viemään eteenpäin ja hakea Meskusvaaran kyläyhdistyksen nimissä kyläverkkohankkeelle rahoitusta. Ely-keskukselta saaman tiedon mukaan omarahoitusosuuden järjestäminen voidaan hoitaa vireillepanon jälkeen.

Hankesuunnitelmaa, kustannusarviota ja rahoituslaskelmaa työstettiin 2013 kesän aikana. Hankehakemus toimitettiin Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukseen 19.8.2013 määräajassa ja Tietovirtaa Meskusvaaraan -hanke saatiin vireille. Projektiryhmän jäsenet Virmasalo/Kylli/Ervasti kävivät Ely-keskuksen Pirjo Onkalon pyynnöstä neuvottelemassa hankkeesta Ely-keskuksessa 23.9.2013. Neuvottelujen tuloksena sovittiin aikataulusta ja siitä, että hanketta viedään eteenpäin. Sovittiin myös lisäselvitysten toimittamisesta mahdollisimman pian, mutta viimeistään 30.11.2013 mennessä ELY-keskukseen ja väliaikatilanteen lisäselvitysten saamisen aikataulusta 1.11.2013 mennessä.

Jatkotoimenpiteitä ja selvitystyötä Tietovirtaa Meskusvaaraan – hankkeen osalta olivat muun muassa omavelkaisen lainan takauksen saaminen Kuusamon kaupungilta, liittyjien määrän kartoitus, osuuskunnan perustamistoimet, rahoituslaskelman päivittäminen, lisäselvitysten ja väliaikatilanteen päivittäminen Ely-keskukselle, budjettien laatiminen liittymäsopimusten hinnoittelun perustaksi, neuvottelut operaattorin kanssa mahdollisesta sopimuksesta hoitaa valokuituprojekti suoraan kyläyhdistyksen kanssa.

Haastavin prosessi oli omavelkaisen lainan takauksen saaminen Kuusamon kaupungilta. Prosessi kesti noin kaksi kuukautta ja oli kaupunginhallituksen esityslistalla kolme kertaa. Lopullisesti

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Virtaa Meskusvaaraan – hanke

Loppuraportti

takaushakemus meni kaupunginvaltuustoon ja valtuuston kokouksessa 11.11.2013 takaushakemus hyväksyttiin, yksimielisesti, mutta poikkeuksellisesti kaupungin aikaisempiin linjauksiin nähden.

Marraskuussa projektiryhmässä käytyjen keskustelujen jälkeen ja operaattorilta saadun alustavan tarjouksen myötä päätettiin järjestää valokuituhankkeeseen painottuva kyläkokous 24.11.2013. Kokouksessa esiteltiin ELY:n tarjoama rahoitus sekä operaattorin tarjous. Esittelyn jälkeen käydyssä keskustelun tuloksena kokouksessa päätettiin valita operaattori tekemään lopullinen tarjous kyläyhdistykselle ja hylätä Ely-keskuksen rahoitusvaihtoehto. Päätös oli yksimielinen. Päätöksestä informoitiin Kuusamon kaupunginhallitusta ja valtuustoa liittyen lainan takaukseen ja Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle ilmoitettiin Tietovirtaa Meskusvaaraan – hankkeen peruuntumisesta.

Tätä loppuraporttia kirjoitettaessa kyläalueen laajakaista valokuituhanke tulee toteutumaan Lan & Wan Communication Oy:n toimesta ja rakentaminen pääsee alkamaan kesällä 2014.

Reitistöjen osalta aloitettiin keskustelut Posion Lohirannan kummikylän kanssa "Evakkotaival" – reitin suunnittelusta. Idea syntyi ensimmäisessä kummikylätapaamisessa keväällä 2013. Reitistöjen kehittämistä kannatettiin molemmin puolin. Muilta osin reitistöjen kehittämiseen jäi hankkeen aikana toteutumatta resurssien vuoksi.

Tavoite 5: Sosiaalinen yhdessäolo ja yhteenkuuluvuus

Kylätoiminnan perspektiivistä yhteisöllisyys nousee esiin voimakkaimmin yhdessäolon ja vuorovaikutuksen kautta. Yhteistoiminnan kautta yhteenkuuluvuus ja kylän sekä kyläläisten identiteetti vahvistuu. Hankkeen aikana kartoitettiin mahdollisuutta yhteisen kokoontumispaikan sijoittamiseen ja rakentamiseen, jotta investointeihin voitaisiin ryhtyä selvitystyön jälkeen. Tällä hetkellä kokoontumispaikkoina ovat metsästysmaja Meskus ry:n maja ja Noukavaaran koulu. Toukokuussa 2013 avautui mahdollisuus hakea avustusta Kuusamon kaupungin maaseuturahastosta yhteisen kokoontumispaikan kunnostamiseen/rakentamiseen Yli - Meskusjärven rantaan. Järven rannalla on Kuusamon kaupungin jakokunnan alue ja alueen yhteisestä käytöstä ja sen kunnostamisesta tehtiin elokuussa 2013 sopimus Kuusamon yhteisen maa-alueen jakokunnan kanssa. Kyläläiset voivat hyödyntää paikkaa yhteiseen virkistytymiseen, jolloin se toimii uimarantana, venevalkamana ja kalastuspaikkana. Peruskunnostuksen jälkeen alueella on mahdollista rakentaa yhteinen kokoontumispaikka/retkipysähdyspaikka - esimerkiksi grillikota. Samalla se tukee ympärivuotista käyttöä: vaellus-, retki-, hiihto- ratsastus ja moottorikelkkareitit. Jatkossa kartoitetaan myös mahdolliset yhteydet kaupungin ylläpitämiin

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Virtaa Meskusvaaraan – hanke

Loppuraportti

reitteihin ja täten alue hyödyntää myös kaikkia kaupunkilaisia ja matkailuyrityksiä. Projektiin saatiin avustusta 3750 euroa ja tien kunnostus aloitettiin syksyllä 2013. Projekti jatkuu kesällä 2014 uimarannan ja venevalkaman rakentamisella talkootöillä.

Koulualueen viihtyvyyteen haluttiin panostaa työryhmien ideointipalaverissa. Hankkeen aikana koulun pihalle rakennettiin talkoilla muun muassa matalaköysirata, keinut, kukkalaatikot, ilmoitustaulu. Yhteistyössä Kuusamon kaupungin kiinteistöistä vastaavien tahojen kanssa pihan perustusta, urheilukentän pohjaa parannettiin ja koulun ympäristöstä kaadettiin puita.

Tavoite 6: Mallikylä/Teemakylä

Tämä tavoite oli hankesuunnitelman mukaisesti hankkeen toissijainen tavoite, mutta eteni hankkeen kuluessa yhteistyössä Yhteisöhautomon kanssa Posion Lohirannan kylän kanssa tehtyyn kummikyläsopimukseen 14.4.2013. Kummikylän kanssa tehtiin yhteinen opintoretki Oulun seudulle muun muassa tutustumalla Yli-Kiimingin Juopulin kylään ja Kiimingin Hannuksen kylätoimintaan. Näissä tapaamisissa kuultiin kylien edustajia ja aktiivisia toimijoita. Tapaamisten ja keskustelujen yhteydessä huomattiin, että monet samanlaiset kylätoiminnan haasteet ovat arkipäivää muillakin kylillä. Tarkempi selvitys opintoretken tuloksista on luettavissa matkaraportista. Posion Lohirannan maa- ja kotitalousnaisten kanssa saatiin myös alulle alustava suunnitelma työnimellä ”Evakkotaival –reitti” Meskusvaarasta – Lohirannalle Lohijokea myötäillen. Suunnitelmaa jatketaan ja investoinnit sekä jatkotoimenpiteitä tullaan toteuttamaan yhteistyössä. Kuusamon kyläasiainneuvottelukunnan kokouksiin osallistuttiin vuoden aikana kahdesti. Tapaamisissa kuultiin muiden kylien eri toimintavoista ja kerättiin ideoita jatkotoimenpiteisiin ja yhteistyöhön muun muassa kylävierailuihin.

Tiedotus, yhteistyön lisääminen ja verkostoituminen

Lehtijuttu tulevasta laskiaisriehasta Koillissanomissa 15.2.2013

Hankeinfo Noukavaaran koululla laskiaisriehan yhteydessä 16.2.2013

Yhdessä Oulussa tilaisuus Kierikissä 20.2.2013, Mistä aktiiviset kylät tehty, 20.2.2013

Hankeinfo Noukavaaran koululla kyläkokouksessa, turvallinen kylätie, nettisivut 17.3.2013

Hankkeen esittely Pohjois-Pohjanmaan toimintaryhmille, Isokenkäisten klubi, Kuusamo 4.4.2013

Hankkeen esittely Posion Lohirannalla kummikylä tapaaminen 14.4.2013

Hankeinfo Meskus ry:n metsästysmajalla kyläyhdistyksen vuosikokouksessa 23.5.2013

Kylävierailu Juopulin kylään, Yli-Kiiminki 8.6.2013

Virtaa Meskusvaaraan – hanke

Loppuraportti

Syökkö nää lähiruokaa – hanke-esittely, Maaseudun sivistysliitto, Oulu Eden 8.6.2013

Hankeinfo Meskusvaara – Lohiranta kummikylä opintoretken yhteydessä 9.6.2013

Luonnostaan hyvinvoiva – hanke-esittely, PSK-Aikuisopisto, Tupos, Vihiluodon kala 9.6.2013

Kylävierailu Hannuksen kylätalolla, Kiiminki 9.6.2013

Lehtijuttu Koillissanomissa, Tekemisen meininkiä, Virtaa talkoohengestä 12.8.2013

Kuusamon kyläasiainneuvottelukunnan kokous 14.8.2013

Pohjois-Pohjanmaan Kylien kyläpäivät Oulussa 21–22.9.2013

Sopimuksellisuuskoulutus, Maaseudun kehittäminen, Kuusamo 30.9.2013

Hankeinfo Noukavaaran koululla, kyläkokous 6.10.2013

Lehtijuttu Koillissanomissa, Valokuitu – hanke 14.10.2014

Kuusamon kyläasiainneuvottelukunnan kokous 21.10.2013

3.2.2 Aikataulu

Hankkeen toteutusaika oli alun perin 1.1.2013 – 31.8.2013. Hankkeeseen palkattiin projektipäällikkö Sari Ervasti. Varsinaiseen toimeen päästiin kuitenkin varsinaisesti vasta helmikuun alussa 2013, kun hankkeen käyttöön saatiin vuokrattua toimistotila (vuokrasopimus 1.2.2013 alkaen) ja tarvittavat työvälineet (laitevuokrat 8.2.2013 alkaen). Ennakkoa hankkeelle haettiin 17.1.2013 ja päätös ennakon maksamisesta saatiin jo 21.1.2013. Ensimmäisen kerran muutosta toteutusaikaan, toimenpiteisiin ja kustannuslajeihin haettiin 4.7.2013. Päätös toteutusajan jatkosta 31.10.2013 asti saatiin 12.8.2013. Muutoshakemuksen perusteluina olivat pääasiassa kaavoitusasian viivästyminen, turvallinen kylätie aloitteen kariutuminen ilman tieturvallisuuslautakunnan kannanottoa ja Ely-keskuksen kyläverkon rahoituksen hakuun vaadittavaa esiselvitystä hanke- ja rahoitussuunnitelmiseen ja hanketukihakemuksineen.

Toisen kerran muutosta toteutusaikaan, rahoitukseen, toimenpiteisiin ja kustannuslajeihin haettiin 15.10.2013. Lähtökohtaisesti jatkoa päätettiin hakea neljä kuukautta 28.2.2014 asti (neuvottelut Myötäle ry 30.9.2013). Myötäle ry:n hallitus päätti 8.11.2013 kokouksessaan puoltaa toteutusaikaan jatkoa yhden kuukauden 30.11.2013 asti. Ely-keskuksen päätös jatkosta saatiin 4.12.2013. Pääasiallinen perustelu jatkon saamiselle oli Virtaa Meskusvaaraan – hankkeen tuotoksena syntyneen uuden Tietovirtaa Meskusvaaraan kyläverkko – hankkeen tarvittavaa voimakasta panostusta. Edelleen olivat avoinna myös kaavoitus, turvallinen kylätie ja reitistöjen suunnittelun toimenpiteet, joiden selvitystyöhön tarvittiin lisää aikaa.

Virtaa Meskusvaaraan – hanke
3.2.3 Hankkeen resurssit

Loppuraportti

Hankkeen vastuullinen toteuttaja oli Meskusvaaran kyläyhdistys ry.

Hankkeeseen palkattiin projektipäällikkö Sari Ervasti vastaamaan hankkeen toteutuksesta. Hänen työpanos hankkeessa oli 75 %, kuukausitasolla liukuva työaika oli 120,92 tuntia. Hankkeessa ei ollut muita palkattuja työntekijöitä.

Hankkeeseen perustettiin projektiryhmä hankkeen seurantaan varten. Projektiryhmän puheenjohtajana toimi Markus Virmasalo, varapuheenjohtajana Jukka Nevala, Noukavaaran koulun edustajana Marko Kaakinen, koulun vanhempien edustajana Taina Laukkanen-Ervasti, Yhteisöhautomon edustajana Marjo Kämäräinen, Meskus ry:n edustajana Veijo Ervasti, yrittäjien edustajana Mika Lappalainen, ryhmän sihteerinä toimi hankkeen projektipäällikkö Sari Ervasti. Hankkeen aikana ja toimenpiteiden painopistealueiden muuttuessa mukaan tulivat kyläaktiivit Maarit Hanhela, Jouni Karjalainen ja tietoliikenneasiantuntijaksi Kari Kylli.

Projektiryhmän lisäksi hankkeen toimijoita olivat eri teemojen mukaiset työryhmät. Työryhmät koottiin kyläläisten osaamisen ja kiinnostuksen mukaan. Työryhmien ideointi- ja suunnitelupalavereista on tehty pöytäkirjat ja/tai muistiot (8 kpl). Sen lisäksi järjestettiin kylätalkoita, tapaamisia ja neuvotteluja eri toimijoiden kanssa.

3.2.4 Kustannukset ja rahoitus

Hankkeelle myönnettiin tukea Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta (Myötäle ry/ Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus) Hankkeen hyväksytty kustannusarvio oli ensimmäisessä vaiheessa 39 900,00 euroa. Rahoitus jakaantui rahoituslähteittäin seuraavasti: julkisen rahoituksen osuus 90 %, josta EU-rahoituksen osuus 45 %, valtion osuus 35 % ja kuntarahoituksen osuus 20 %. Yksityisen rahoituksen osuus rahoituksesta oli 10 %, josta rahallinen osuus oli 25 % ja vastikkeetta hankkeen hyväksi tehtävän työn osuus oli 75 %. Jatkorahoitushakemuksen jälkeen hyväksytty lopullinen kustannusarvio (ELY-keskuksen päätös 14.1.2014) oli 35391,89 euroa ja rahoitus jakaantui rahoituslähteittäin kuten ensimmäisessä vaiheessa.

Budjetti ja kustannusten toteuma on esitetty taulukossa 1. Hankkeen kirjanpidosta on vastannut Meskusvaaran kyläyhdistyksen kirjanpito toimisto: Kirjanpito palvelu Arja Kallunki, Saapungintie 37 C, 93999 Kuusamo, kirjanpitäjänä Arja Kallunki.

Taulukko 1. Budjetin toteuma

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Virtaa Meskusvaaraan – hanke

Kustannuslaji	Budjetti	Toteuma	Loppuraportti Toteuma vertailu %
Palkat	25167,50	23999,61	95,36
Ostopalvelut	870,00	776,75	89,28
Matkakulut	1700,00	1517,02	89,24
Vuokratulut	3485,00	3511,84	100,77
Muut kustannukset	1515,00	959,91	63,36
Koko hanke	32737,50	30765,13	93,98

Taulukko 2. Vastikkeetta hankkeen hyväksi tehty työ ja toteuma

Arvioitu tunteja	Arvioitu euroja	Toteutunut tunteja	Toteutunut euroja	Toteuma %
265,439 tuntia	2654,39 euroa	349,5 tuntia	3495,00 euroa	131,67 %

Hankeelle haettiin kaksi kertaa toteutusajan jatkoa. Jatkohakemusten yhteydessä kustannusarviota ja kustannuslajeja tarkennettiin. Palkan ja palkan sivukulujen osalta tehtiin laskelmia yhdessä kirjanpitäjän kanssa ja palkat toteutuivat hieman alle budjetin. Ostopalveluihin kuuluivat loppujen lopuksi ainoastaan kirjanpidon kulut ja ne pysyivät budjetissa. Matkakulut koostuivat opintoretken majoituskuluista, projektipäällikön kilometrikorvauksista ja päivärahasta sekä kummikylävierailun kilometrikorvauksista. Hankkeen loppuajalle suunniteltua projektiryhmän tutustumismatkaa Kainuuseen ei ehditty toteuttaa suunnitellun mukaisesti hankkeen loputtua jo marraskuussa. Vuokratulut toteutuivat budjetin mukaisesti. Muut kustannukset jäivät alle budjetin, koska kustannuslajien budjetoituja pankkikuluja ei hyväksytty maksatukseen, tiedottamiseen tarkoitettuja euroja ei ehditty käyttää hankkeen lyhyen yhden kuukauden jatkoajalla. Myös kopiointi- ja

Virtaa Meskusvaaraan – hanke

Loppuraportti

tulostuskuluja ei koko hankkeen aikana kertynyt arvioitua määrää, mikä kuvaa positiivisesti paperin ja tulosteiden vähäistä, ekologista käyttöä hankkeen aikana.

3.2.5 Raportointi ja seuranta

Hankkeen projektipäällikkö raportoi perustetulle projektiryhmälle (kts. kohta 3.2.3) keskimäärin kuukausitasolla hankkeen toteutusaikana. Projektiryhmän kokouksissa seurattiin myös hankkeen etenemistä ja projektiryhmä oli projektipäällikön kanssa yhdessä tekemässä päätöksiä hankkeen tavoitteiden saavuttamiseksi, jatkotoimenpiteiden suunnittelussa ja neuvotteluissa eri toimijoiden kanssa.

Projektiryhmän kokouksista on tehty pöytäkirjat ja ryhmät kokoontuivat 14 kertaa seuraavasti:

Hankkeen aloituskokous 9.1.2013, projektiryhmän kokoukset 26.2.2013, 2.4.2013, 14.5.2013, 17.6.2013, 4.7.2013, 15.8.2013, 28.8.2013, 12.9.2013, 7.10.2013, 22.10.2013, 30.10.2013, 13.11.2013 ja 29.11.2013.

Myös Meskusvaaran kyläyhdistyksen johtokunta osallistui hankkeen virallisiin päätöksiin ja hankkeen etenemisestä tiedotettiin kyläyhdistyksen kyläkokouksissa 17.3.2013, 23.5.2013 ja 6.10.2013, 24.11.2013 sekä yleisesti lehdistössä.

Kehittämishankkeen luonteen mukaisesti hankkeen aikana saatua ja tuloksena tuotettua tietoa halutaan jatkossa käyttää jatkotoimenpiteiden perustana pitkällä aikavälillä kyläalueen kehittämiseksi. Loppuraportti tulee olemaan kyläsuunnitelman pohjana ja sitä tullaan päivittämään kehitystyön edetessä.

3.2.6 Toteutusoletukset ja riskit

Oletuksena oli, että kehittämishankkeen aikana saadaan aloitettua selvittämistyö ja toimenpiteet kylän elinvoimaisuuden lisäämiseksi. Tarkoituksena oli myös tehdä mahdollisimman edustava ja realistinen suunnitelma kylän tulevaisuuden suunnasta. Hankkeen taustalla oli kyläkoulun säilymisen turvaaminen ja kaikkien tavoitteiden ja toimenpiteiden pääpaino perustui jo hankesuunnitelma vaiheessa edistää kylän mahdollisuuksia asemoitua Kuusamon kaupungin tulevaisuuden kasvualueeksi. Hankkeen riskejä voidaan peilata hankesuunnitelmassa olleen SWOT – analyysin perusteella. Riskinä oli, että liian monet toimenpiteet kuuden tavoitteen kartoittamiseksi saattaisivat hajottaa kokonaisuuden. Vaikka hankkeessa oli selkeät tavoitteet ja kirjatut toimenpiteet hankkeen edetessä nousi selkeästi esille kylän tietoliikenneyhteyksien parantaminen. Pääpaino siirtyi tämän tavoitteen saavuttamiseksi ja osaltaan vie aikaa muilta toimenpiteiltä. Hankkeen toteuttaminen perustui projekti – ja työryhmien työskentelyyn. Riskinä pidettiin, että kyläläisten sitoutuneisuus puuttuu ja hiipuu ajan puutteen vuoksi. Työ – ja projektiryhmien työskentely oli kuitenkin aktiivista ja asioihin paneuduttiin kunkin ryhmässä työskennelleiden erikoisosaamisella ja

Virtaa Meskusvaaraan – hanke

Loppuraportti

panostuksella hankevetäjän tukena. Hankkeessa tehtiin yhteistyötä Kuusamon kaupungin viranhaltijoiden kanssa kaavoituksen ja tieturvallisuuden edistämiseksi. Neuvotteluiden ja lähetettyjen aloitteiden kautta ei kuitenkaan saatu toivottuja tuloksia aikaan ja muun muassa näillä perusteilla haettiin toteutusaikaan jatkoa. Riskinä oli, että asiat etenevät hitaasti ja vaativat jopa useamman vuoden selvitystyötä ja toimenpiteitä.

3.3 Yhteistyökumppanit

Merkittävin yhteistyökumppani hankkeessa oli markkinoinnin ja sosiaalisen yhdessäolon osalta Yhteisöhautomo – hanke Myötäle ry:n alueella. Yhteisöhautomo – hankkeen kanssa toteutettiin muun muassa laskiaisriehän materiaali ja tavoitetori, Meskusvaara-Lohiranta kummikylien toteutettu opintoretki Oulun seudulle ja kylän nettisivujen suunnittelu. Yhteisöhautomo – hankkeen edustaja kuului myös projektiryhmään ja oli aktiivisesti mukana työryhmien suunnittelu- ja ideointipalaverissa. Toinen ja erittäin tärkeä yhteistyötaho oli Kuusamon kaupunki. Hankkeen edetessä käytiin neuvotteluja kaupungin virkamiesten/naisten, kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston jäsenten, eri puoluryhmien ja eri toimielinten kanssa. Muutoin hankeaikana tehtiin yhteistyötä muun muassa seuraavien tahojen kanssa:

Noukavaaran koulu

Metsästysseura Meskus ry

Kuusamon kyläasiainneuvottelukunta

Kuusamon yhteisen maa-alueen jakokunta

Posion Lohirannan maa- ja kotitalousseura ry

Juopulin kyläyhdistys ry, Yli-Kiiminki

Hannuksen kyläyhdistys ry, Kiiminki

Harvaan asutun alueen laajakaistaselvitys, Taivalkoski

Kairan Kuitu verkko-osuuskunta

3.4 Hankkeen tulokset ja vaikutukset

Konkreettiset tulokset ja vaikutukset:

1. Kiinteän laajakaistan rakentamisen aloittaminen keväällä 2014, kylän näkökulmasta riskittömästi operaattorin investointina. Tämä projekti on ainutlaatuinen Kuusamossa.

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Virtaa Meskusvaaraan – hanke

Loppuraportti

Vaikutukset: Yhteiskunnan tuottamien palvelujen välittäminen kaksisuuntaisesti 100/100 Mbit/s kyläläisille seuraavan 50 vuoden aikana.

2. Kylän virkistysalueen rakentaminen Yli-Meskusjärven rantaan

Vaikutukset: Kyläläisten sosiaalinen yhteisöllisyyden lisääminen.

3. Kummikyläsopimuksen tekeminen Posion Lohirannan kylän kanssa ja yhteinen tahtotila "Evakkotaival – reitin" rakentamiseksi kulttuurillisesti merkittävällä tavalla.

Vaikutukset: Ennakkoluulottomasti kylien yhteistyön kehittäminen yli kuntarajojen.

4. Koulun ja kyläyhdistyksen vuotuisen tapahtuman järjestäminen

Vaikutukset: Yhteisöllisyyden lisääminen, kyläkoulun säilyttäminen.

5. Viestintäkanavien monipuolistaminen: ilmoitustaulu, nettisivut ja sähköposti

Vaikutukset: Viestinnän lisääminen, avoimuus, luottamus.

6. Tiekuntien järjestäytyminen:

Vaikutukset: Tieturvallisuuden lisääntyminen teiden kunnan paranemisen kautta.

7. Neuvotteluyhteydet avattu kaupungin poliittisiin ja virkamiespäättäjiin: Maankäyttö, kaavoitus, liikenneturvallisuuslautakunta, maaseudun kehittäminen, kaupunginhallitus, kaupunginvaltuusto ja poliittiset ryhmät.

Vaikutukset: Yhteissuunnittelun toteutuminen kolmikannan kautta → kylän asukkaat → tahtotila → viranhaltijat → luottamushenkilöt. Lähidemokratian toteutuminen toimenpiteiden edistämiseksi.

Erittäin merkittävä tekijä kylän kehittämisen todellisiin mahdollisuuksiin on Kuusamon kaupungin tulevaisuuden kehitystrendit. Mikäli kaupungin elinkeinoelämän näivettyminen jatkuu menneitten vuosien tapaan, eikä käännettä synny, ovat myös kylän kehittämisen mahdollisuudet heikot. Kylän kehittämisen perimmäinen tarkoitus on saada kylälle vireyttä uusien lapsiperheiden myötä. Kaupungin nykyinen väestön muuttotappio muodostuu nuorista ja työssäkävivistä. Kuusamon yhteinen haaste on

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Virtaa Meskusvaaraan – hanke

Loppuraportti

monipuolistaa kaupungin elinkeinorakennetta ja kääntää muuttotappio muuttovoitoksi. Tässä korostuu kaavoitus ja rakennuslupien myöntäminen.

Näitä hankkeen tuloksia voidaan arvioida vasta pitkällä aikavälillä ja onnistumiseen vaikuttavat varsinaisesti kehittämishankkeen jälkeen tehtävät toimenpiteet, joiden pohjaksi tässä hankkeessa on tuotettu tietoa ja luotu yhteistyöverkostoja. Seurantatietoja ei siten vielä tämän hankkeen aikana ole ollut mahdollista todentaa.

4 Esitykset jatkotoimenpiteiksi

Jatkotoimenpiteinä kehittämishankkeen projektiryhmä esittää, että kyläalueen kehittämistä jatketaan hankkeen aikana hyväksi todetun työskentelymallin mukaisesti. Tämä tarkoittaa jatkossa työryhmien kokoamista vastuualueittain jatkotoimenpiteiden edistämiseksi.

Näitä jatkotoimenpiteitä olisivat kaavoituksen osalta kyläkaavan saaminen koulun vaikutusalueelle. Tämä tulisi toteuttaa yhdessä kaupungin maankäyttöosaston kanssa. Ensimmäisenä toimenpiteenä tulisi koota maanomistajat yhteiseen kokoukseen tai/ja tehdä maanomistajakysely, jolla selviäisi myyntihalukkuus alueella ja myös se paljonko rakennuspaikkoja voisi mahdollisesti tulla ja kuinka ne sijoittuisivat. Rekisterikartta on saatavilla kaavoitusosastolta kyselyn pohjaksi. Kyselyn jälkeen tulokset tulisi koota ja jatkaa neuvotteluja kaavoitusosaston kanssa. Työryhmän tulisi myös seurata aktiivisesti kaupungin yleiskaavasunnitelmaa ja osallistua kaupungin järjestämiin kuulemistilaisuuksiin. Yhteistyötä kyläkaavan osalta tulee tehdä muiden Kuusamon kylien kanssa ja viedä yhteinen tahtotila kyläkaavan toteuttamisen osalta Kuusamon kaupungin maaseutuasi miehelle.

Viestinnän osalta tulee sopia kylän nettisivujen päivityksestä ja julkaista sivut, vaikka kiinteistöporssiasia ei ole ratkennut. Päivityksestä vastaamaan olisi suositeltavaa saada mukaan ainakin kaksi henkilöä, jotka vastaisivat myös sähköpostista. Facebook –sivujen kautta pitäisi myös pyrkiä aktiiviseen ja reaaliaikaiseen tiedottamiseen. Facebook –ryhmän ylläpitäjät tulisi myös nimetä.

Tieturvallisuuden osalta aloitettua projektia pitää seurata ja olla yhteydessä tieturvallisuuslautakuntaan ja ELY-keskukseen lokakuussa 2013 esitetyn aloitteen toteutumiseksi. Aloitteen perusteella tehtyjen viranomaispäätösten myötä kyläkokouksessa tulee tehdä edelleen päätöksiä jatkotoimenpiteiksi.

Tietovirtaa Meskusvaaraan valokuituprojektin eteneminen on jatkunut ja asiasta tulee tiedottaa kaikkien viestintäkanavien kautta projektin etenemisestä.

Ajourien (reitistöjen) osalta tulisi olla ”Evakkotaival” – projektissa yhteydessä Lohirannan kummikylään. Kyläalueen reitistöihin tulee panostaa, koska suunnitelmat eivät toteutuneet hankkeen toteutusajan puitteissa.

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Virtaa Meskusvaaraan – hanke

Loppuraportti

Yli-Meskusjärven virkistysalueen kunnostusta ja rakentamista jatketaan kesän 2014 aikana. Hyvissä ajoin kevään 2014 tulisi selvittää aikataulua ja kartoittaa talkootyön vaatima tarve, sillä valokaapelin rakentaminen aloitetaan myös tulevana kesänä. Virkistysalueen monikäyttöisyyden suunnitteluun tulisi myös varata resursseja. Mahdollisen kylätalon sijaintiin ja rahoituksen järjestämiseen voidaan jatkossa panostaa esimerkiksi kyläyhdistyksen liiketoimintaa kehittämällä. Se tulisi olemaan erillinen projekti ja mallia tullaan ottamaan Kainuun Nuotta ry:n kylien kehittämisen liiketoimintamallista.

Jatkosuunnitelmissa tulee ottaa myös huomioon tulevan EU- ohjelmakauden 2014 - 2020 rahoitus- ja hankerahoituksen mahdollisuudet. Tällä hetkellä Myötäleän toimintaryhmässä on tarjolla Koillismaan Nuorten Leader -rahoituksen toinen hakukierros, joka on käynnissä 31.5.2014 saakka.

Lähtökohtana Virtaa Meskusvaaraan – hankkeessa on ollut selvitystyö ja hankkeen tuotoksena saaduista tuloksista on tarkoitus synnyttää hankkeen tavoitteita ja tarkoitusta tukevia investointeja.

Kylän kehittämishanke loppui, mutta kylän kehittäminen ei lopu.

5 Allekirjoittajat ja päiväys

Kuusamossa 26.3.2014

Jukka Nevala

Markus Virmasalo

Meskusvaaran kyläyhdistyksen puheenjohtaja

Meskusvaaran kyläyhdistyksen varapuheenjohtaja